

AT-1177

Seat No. _____

M. A. (Part I) (Non CBCS) Examination

March/April – 2016

Sanskrit : Paper - V

(Itihasa Kavya)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શ્લોકોનો આવશ્યક વિવરણ સાથે અનુવાદ કરો : ૨૦

1 Translate any four of the following verses giving : 20

- (૧) अवकाशा हि सान्त्वस्य राक्षसेष्वभिगम्यते ।
न दानस्य न भदेस्य नैव युद्धस्य दृश्यते ॥
- (૨) अनिर्वेदः श्रियो मूलमनिर्वेदः पर सुखम् ।
भूयस्तावद्विचेष्ट्यामि न यत्र विचयः कृतः ॥
- (૩) स्वधर्मो रक्षसां भीरू सर्वथषै न संशयः ।
गमनं वा परस्त्रीणां हरणं संप्रमथ्य वा ॥
- (૪) स्वप्नोऽपि नायं न हि मेऽस्ति निद्रा
शोकेन दुःखेन च पीडितायाः ।
सुखं हि मे नास्ति यतोऽस्मि हीना
तेनेन्दुपूर्णप्रतिमाननेन ॥
- (૫) दुःखेन बुबुधे सीतां हनुमाननलंकृताम् ।
संस्कारेण यथा हीनां वाचमर्थान्तरं गताम् ॥
- (૬) समृद्धं स्त्रीसहस्रेण नानारत्नोपशोभितम् ।
अन्तपुरं समुत्सृज्य त्वामुपैष्यति रावणः ॥
- (૭) सुखाद्विहीनं बहुदुःखपूर्णमिदं तु नूनं हृदयं स्थिरं मे ।
विदीर्यते यन्न सहस्रधाद्य वज्राहतं शृङ्गमिवाचलस्य ॥
- (૮) सर्वथा कृतकार्योऽहमेष्ट्यामि सह सीतया ।
आनयिष्यामि वा लङ्कां समुत्पादय सरावणाम् ॥

- ૨ રામાયણની સમીક્ષિત આવૃત્તિઓનો પરિચય આપો. ૨૦
 2 Introduce edited version of રામાયણ in your own words. 20

અથવા/OR

- ૨ હનુમાનનું એક સફળ દૂત તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૨૦
 2 Evaluate the character of હનુમાન as a successful messenger. 20

- ૩ યન્ન ભારતે તન્ન ભારતે । વિધાન સમજાવો. ૨૦
 3 Explain the statement યન્ન ભારતે તન્ન ભારતે । 20

અથવા/OR

- ૩ મહાભારતના આદિપર્વમાં નિરૂપિત ‘સમુદ્રમન્થન’નું વિસ્તૃત વર્ણન કરો. ૨૦
 3 Write an essay on ‘સમુદ્રમન્થન’ with reference to આદિપર્વ of મહાભારત । 20

- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૨૦
 4 Write short notes on any two of the following : 20

- (૧) રૂરુ-હુણ્ડુભ સંવાદ: ।
 (૨) જનમેજય સર્પયજ્ઞ: ।
 (૩) જરત્કારુ વિવાહ: ।
 (૪) મહાભારતસ્ય મહત્ત્વ: ।

- ૫ શાન્તિપર્વમાં નિરૂપિત વર્ણાશ્રમધર્મ સમજાવો. ૨૦
 5 Explain on વર્ણાશ્રમધર્મ: with reference to શાન્તિપર્વ । 20

અથવા/OR

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૨૦
 5 Write short notes on any two of the following : 20

- (૧) રાજધર્મવિવરણ: ।
 (૨) પૃથુચરિતમ્ ।
 (૩) રાજાગુણવર્ણનમ્ ।
 (૪) ભીષ્મગુણપ્રભાવવર્ણનમ્ ।